

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران
معاونت تحقیقات و فن آوری

ششمین همایش سراسری
راهکارها ارتقا سلامت چالشها
بمقریت مراکز معتبر برجامعه
ویرانه استید و دانشجویان پژوهشگر
ساری - آذر ۱۳۹۵
<http://nmhp.mazums.ac.ir>

راهکارهای بهبود وضعیت سلامت جنسی و باروری در بلایا

صغری خانی^۱، انسیه فولاد^۱، سپیده پیوندی^۲، مریم حاجی زاده ولوکلائی^۳

۱- استادیار گروه بهداشت باروری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

۲- استادیار گروه زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی نسبیه ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

hajizade.maryam@yahoo.com

مقدمه و هدف: سلامت جنسی و باروری در بلایا برای اولین بار در کنفرانس بین المللی توسعه و جمعیت در قاهره (۱۹۹۴) بعنوان حقوق افراد در نظر گرفته شده که تمام افراد حق دستیابی بدان را خواهند داشت. زنان در میان جمعیت، نقش مهمی را در تاریخ جوامع برعهده داشته و بعنوان افرادی توانمند جهت حفاظت از جوامع در مقابل بلایا خواهند بود. این مطالعه مروری به راهکارهای بهبود وضعیت سلامت جنسی و باروری زنان در بلایا خواهد پرداخت.

روش کار: در این مطالعه محققین با جستجو در پایگاههای عمومی Google Scholar و سپس جستجو در پایگاههای اختصاصی تری همانند (MEDLINE (via PubMed), Science Direct, Springer, Magi ran, SID, با کلیدواژه های سلامت جنسی، سلامت باروری، بلایا و راهکارها از سال ۲۰۰۰ تا سال ۲۰۱۶ استخراج کرده است. ابتدا ۳۳۶ مقاله استخراج گردید و پس از مطالعه مروری عنوان و خلاصه مقاله ۲۵ مقاله وارد مطالعه شد. پس از خواندن Full Text، در نهایت ۱۷ مقاله جهت نوشتن مقاله مروری حاضر استفاده گردید.

نتایج: طبق یافته ها، راهکارهای بهبود سلامت جنسی و باروری در بلایا در سه طبقه دسته بندی شده است. طبقه اول: تدوین پروتکل های نظام مند مبتنی بر فرهنگ جامعه: اعم از داشتن پروتکل های مبتنی بر جامعه و نظام ارجاع قابل اعتماد برای رسیدگی به مسئله خشونت مبتنی بر جنسیت و رسیدگی به سلامت جنسی و باروری نوجوانان. طبقه دوم: همکاری بین بخشی اعم از ساختارمند بودن منابع حمایتی انسانی، مالی و روشهای استاندارد اجرایی. طبقه سوم: الویت بندی فعالیتها با توجه به منابع مالی اعم از بکارگیری اصول مشاوره ای، تشکیل کمپ بارداری و زایمان در مناطق بحرانی، در دسترس بودن خدمات تنظیم خانواده و خدمات پیشگیری از بارداری ناخواسته و بیماریهای منتقله از راه جنسی و HIV به دور از داغ ننگ (استیگما).

نتیجه گیری: نتیجه گیری: از آنجائیکه زنان در شرایط بحرانی بلایا در معرض خطر سلامت باروری و جنسی اعم از خشونتها، بارداری ناخواسته و بیماریها قرار خواهند گرفت رهبری و هماهنگی در تمام مسئله سلامت جنسی و باروری از جمله اقدامات ضروری محسوب خواهد شد.

کلمات کلیدی: سلامت جنسی، سلامت باروری، بلایا، راهکارها